

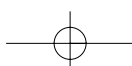
Støykartlegging ved Moss Lufthavn Rygge (MLR)

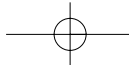

© Jens Selvbørg / Samfoto

Innhold Nyhetsbrev:

- Hovedtrekk i støyrapport
- Videre prosess og mulige tiltak
- Støysonekart
- Kontakt for ytterligere informasjon

Støykartlegging ved Moss Lufthavn Rygge (MLR)

Støyen fra Rygge flystasjon ble vesentlig redusert da en jagerflyskvadron ble flyttet fra stasjonen i 2002. Selv om det etableres sivil lufttrafikk fra Rygge, vil imidlertid den militære flyaktiviteten fortsatt utgjøre den dominerende støykilden. Nye støyforskrifter medfører at Forsvaret nå planlegger støybegrensende tiltak.

Bakgrunn

Rygge flystasjon ble etablert i 1954. Siden da har stasjonen vært drevet som en ren militær flyplass. Etter et initiativ fra sivile interessenter søkte og fikk Luftforsvaret i 2004 konsekvens for å anlegge sivil lufthavn ved

Rygge flystasjon. Det er nå inngått avtaler mellom Forsvaret og Rygge Sivile Lufthavn AS (RSL) om kommersiell sivil flyaktivitet på Rygge. Som en del av miljøkartleggingen i forbindelse med etablering av Moss Lufthavn Rygge (MLR), har SINTEF utarbeidet en støyrapport. I dette nyhetsbrev får du informasjon om hovedtrekkene fra støyrapporten. Du vil også få informasjon om aktuelle støytiltak.

Hovedtrekk i støyrapport

Selv om en jagerflyskvadron med F 16 ble flyttet fra Rygge i 2002, er Rygge flystasjon fortsatt en jagerflybase med regelmessig og periodisk jagerflytrafikk. Nåværende og fremtidig militær flyaktivitet er uendret siden 2002, og dette er lagt til grunn for støyrapporten. Samlet militær flyaktivitet tilsvarer en årstrafikk på ca. 7000 flybevegelser. Nye retningslinjer for støyberegning medfører at militære øvelser over en viss hyppighet også inngår i trafikkgrunnlaget. Dersom trafikkgrunnlaget endrer seg vil det bli gjennomført nye støyberegninger.

Den kommersielle sivile aktiviteten som er lagt til grunn i rapporten tilsvarer 58 flybevegelser per døgn, og en årstrafikk på nær 21 000 flybevegelser.

Rapporten har utredet støybelastningen med støysonekart for sivil trafikk alene, militær trafikk alene og samlet trafikk. Forsvarets erfaring fra andre militære flyplasser tilsier at det normalt ikke vil være behov for støyisolerende tiltak på hus før utendørs støy kommer over

62 dBA. For å dempe støybelastning på boområder er det etablert flere inn-/utflygingstraseer for MLR. Støysonekartet for samlet trafikk viser at en del sivile boliger likevel vil ligge innenfor rød sone, dvs. over 62dBA utendørs. Det er derfor sannsynlig at støydempende tiltak må gjennomføres på en del av disse boligene.

Selv om den sivile trafikken står for de fleste flybevegelsene, fremgår det av støykartene at den militære trafikken vil være dimensjonerende for støybildet og de støybegrensende tiltakene som må iverksettes. Årsaken er at særlig jagerfly støyer betraktelig mer enn moderne sivile fly.

Støysonekart (se bakside) for samlet militær og sivil trafikk ligger til grunn for videre arbeid med støybegrensende tiltak.

Grunnlag

Forsvaret har fått utarbeidet/beregnet støysonekart i henhold til gjeldende regelverk. Rapport er utarbeidet av SINTEF og kan finnes på www.forsvarsbygg.no/rygge.

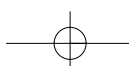
Støy i områdene rundt flyplasser er regulert etter følgende regelverk:

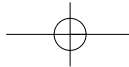
- T-1442 Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging
- Forurensningsforskriftens kapittel 5.

Retningslinje T-1442 har som formål å forebygge støyplager gjennom etablering og bruk av støybetingede restriksjonssoner rundt eksisterende støykilder. Støykildeeier utarbeider

Foto: Kaptein Rudolf Holm

et støysonekart med Rød ($L_{den}62\text{dBA}$) og Gul ($L_{den}52\text{dBA}$) sone som benyttes i kommunal byggesaksbehandling. Forurensningsforskriftens kapittel 5 har som formål å fremme menneskers helse og trivsel ved å sette minstekrav til innendørs støynivå. Forskriften pålegger støykildeeier å iverksette tiltak dersom innendørs støynivå er over 42dBA i gjennomsnitt i boligen.

Lover og forskrifter kan finnes på www.sft.no eller ved henvendelse til din kommune.

Hva er flystøy?

Flystøy har en del spesielle egenskaper som gjør den forskjellig fra andre støytyper. Et enkelt støybilde kan være både relativt kraftig og langvarig, men det vil ofte være perioder med opphold mellom støyhendelsene. De to viktigste typer plager man kan utsettes for fra flystøy er forstyrrelse av søvn eller hvile, samt generell irritasjon eller sjenanse. Det er imidlertid viktig å merke seg at fare for hørselsskader begrenser seg til de personer som jobber nær flyene inne på avsperrt område. T-1442-retningslinjene tar i større grad enn tidligere hensyn til når på døgnet støyen inntreffer. Støy i ett minutt på natten, tilsvarer 10 minutter støy på samme dBA nivå på dagtid.

Prosessen fremover

Forsvarsbygg vil i løpet av høsten 2006 gjennomføre en nærmere kartlegging/befaring av behov for fysiske støydempingstiltak på enkeltboliger innenfor rød og gul sone (se bakside). Dette vil være et omfang på ca. 500 boenheter. Av disse er det forventet at ca. 20-30 boenheter vil ha en

fysisk tilstand som vil medføre behov for støydempingstiltak. Disse forventningene er basert på erfaringer fra lignende kartlegginger rundt flyplassene i Bodø og Ørland. Alle nødvendige tiltak i henhold til gjeldende regelverk vil bli bekostet av Forsvaret.

Forsvaret har som målsetting at alle nødvendige tiltak skal være gjennomført innen åpning av nye Moss Lufthavn Rygge.

Innendørs støynivå

Etter forurensningsforskriftens kapittel 5 er det gjennomsnittlig innendørs støynivå som bestemmer behovet for utredning og tiltak. I de boligene der beregnet innendørs støynivå i alle rom for varig opphold overskrider L_{ekv} 42dBA (gjennomsnittlig støynivå over et døgn), har flyplasseneier tiltakspplikt etter forurensningsforskriften kapittel 5. Det innebærer å redusere innendørs støy til under 42dBA (tilsvarer ca. 65dBA utendørs).

Tiltak varierer fra hus til hus

Før byggearbeidene settes i gang gjennomføres en grundig kartlegging av hver enkelt bolig. Formålet med kartleggingen er å komme fram til den mest effektive måten å dempe støyen på. Gjennomgangen kan vise at det er behov for forskjellige typer tiltak, selv på hus som tilsynelatende er helt like. Husets konstruksjon, standard og vedlikehold spiller inn her. Mens det for ett hus kan være tilstrekkelig å endre ventilasjonen, kan det for nabohuset være nødvendig å skifte ventiler, vinduer og tilleggsisolere vegger og tak for å oppnå samme krav til støyisolering. Støyisolering gjøres kun i rom for varig opphold, dvs. soverom, stuer, spisestuer og kjøkken. Hvilke tiltak som er nødvendig på hvert enkelt hus, og hvilke praktiske løsninger

som blir valgt, blir vurdert ut i fra to forhold:

- 1) Å sikre at støykravene innfris.
- 2) Å bevare husets utseende og særtrekk.

Inngår avtale med berørte boligeiere

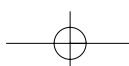
Etter befaring og beregning av innendørs støynivå vil det bli behov for en nybefaring for boliger som får tiltak. Denne befaringen gjøres for å kunne lage en detaljert beskrivelse av hva som skal gjøres med hver enkelt bolig. Før byggearbeidene kan settes i gang, må det inngås en skriftlig avtale mellom Forsvarsbygg og hver enkelt boligeier. Avtalen vil regulere gjennomføringen av støyisoleringen for hvert enkelt hus.

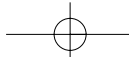
Stiller høye krav til entreprenørene

Forsvarsbygg bruker kun entreprenører med nødvendige kvalifikasjoner til å utføre støyisolering. Forsvarsbyggs byggleidelse vil følge nøye opp entreprenørenes arbeider. Entreprenørene pålegges også å ivareta krav til helse, miljø og sikkerhet.

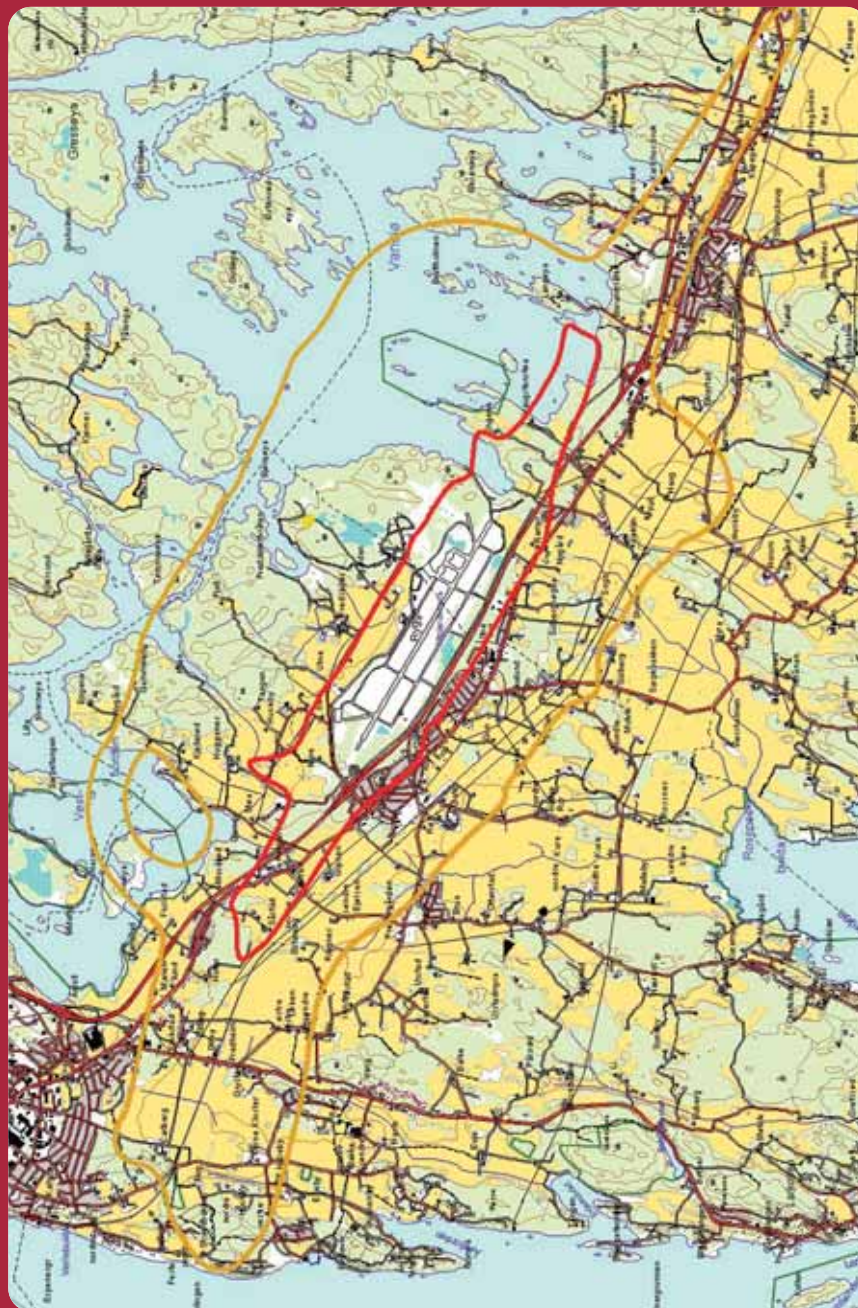

© Moelven Wood

Støysonekart Moss Lufthavn Rygge (MLR)

Kartet viser samlet sivil og militær trafikk. Rød sone (L_{den} 62 dBA) og Gul sone (L_{den} 52 dBA).

Ytterligere informasjon:

Kontaktpersoner Luftforsvaret:
Kåre Haugen (karhaugen@mil.no),
tlf 90 92 63 57

Pressekontakt Stian Roen
(sroen@mil.no), tlf 91 52 40 68

Kontaktpersoner Forsvarsbygg:
Prosjekttsjef Jens Levi Moldstad
(jens.levi.moldstad@forsvarsbygg.no),
tlf. 91 16 65 97
Prosjektleder Dag Arne Johansen
(dag.arne.johansen@forsvarsbygg.no),
tlf. 92 01 71 89
Ass. Prosjektleder Erik Madsen
(erik.madsen@forsvarsbygg.no),
tlf. 95 05 62 62

Informasjonsleder Trond Enemo
(trond.enemo@forsvarsbygg.no),
tlf 48 19 56 82

Internett: www.forsvarsbygg.no/rygge

Kilder: Støvisoleringsprogram Bodø
Hovedflystasjon og Støyrapport SINTEF

